

CORRECTIESLEUTEL **WERKBOEK** KIJKER 8: LES 6 EN 7: BEGRIJPEND LEZEN (DEEL 1)

Les 6 en 7 Ik kan informatie halen uit verschillende tekstsoorten en de tekstsoort benoemen.

1 Bekijk de vijf teksten van deze les. Vul dan het schema aan.

nummer	geschreven door	doel	thema
1	Iris Rits	informereren	sms-taal
2	Astrid Lindgren	ontspannen	Pippi Langkous
3			
4			
5			

Sms-taal staat vol slimme vondsten

Chatten en sms'en is niet slecht voor de taalontwikkeling van jongeren. Dat blijkt uit een onderzoek van de Universiteit Antwerpen, dat de chatgesprekken van bijna 28 000 Vlaamse jongeren tussen 13 en 20 jaar onder de loep heeft genomen. ↔

'Veel mensen denken dat jongeren een loopje nemen met de spellingregels', zegt het onderzoeksteam. 'Maar nu blijkt dat de jongeren maar af en toe de taal wijzigen. Letters vervangen door cijfers, bijvoorbeeld, zoals in w8 of suc6, komt in niet meer dan 1 op de 2000 woorden voor. Andere spellingwijzigingen, zoals het vervangen van ks door x of van ij door y, komt slechts bij een beperkt aantal woorden voor: niks wordt soms 'nix' en wij wordt soms 'wy', maar echt niet altijd.' ↔

Echte spel- en tikfouten zijn ook zeldzaam in jongerenchats. Jongeren wijken voor een kwart van de woorden af van de normale spelling en gebruiken spreektaal of regionaal taalgebruik. Jongeren houden ook van Engelse woorden, vooral de woorden 'nice' en 'dude' zijn populair. ↔

Chatters 'vernederlandsen' ook Engelse woorden. De woorden krijgen zo een eigen kleur, olraajt, maar dat verlevendigt de jongerentaal net. 'Chatten verarmt de taal niet, maar brengt net een revolutie in geschreven taal teweeg, waarbij jongeren met creatief en vernieuwend taalgebruik kunnen experimenteren.'

Iris Rits

2 Welk woord gebruik jij (samen met je vrienden) dat niet in het woordenboek staat?

Hier moest je niets invullen →

2 Wie vindt onze woorden uit?

Op een morgen kwamen Tommy en Annika zoals gewoonlijk Pippi's keuken binnenhuppelen en riepen goeiemorgen. Maar zij kregen geen antwoord. Pippi zat middenop de keukentafel met meneer Nilsson, de kleine **meerkat**, in haar armen en een gelukkige glimlach om haar lippen.

'Goeiemorgen', zeiden Tommy en Annika nog eens.

'Moet je eens horen,' zei Pippi dromerig, 'moet je eens horen wat ik heb bedacht! Ik nu juist en niemand anders!'

'Wat heb je bedacht?' vroegen Tommy en Annika nieuwsgierig.

Zij waren helemaal niet verbaasd dat Pippi iets had bedacht, want dat deed ze altijd, maar zij wilden wel weten wat het was. ↔

'Een nieuw woord', zei Pippi en keek Tommy en Annika aan alsof zij hen nu pas zag.

'Een spiksplinternieuw woord.'

'Wat voor woord dan?' vroeg Tommy.

'Een prachtig woord', zei Pippi. 'Eén van de beste die ik ooit gehoord heb.'

'Zeg het dan', zei Annika.

'Spunk', riep Pippi triomfantelijk uit.

'Spunk', zei Tommy. 'Wat betekent dat?' ↔

'Wist ik het maar', zei Pippi. 'Het enige wat ik weet is dat het niet 'stofzuigen' betekent.'

Tommy en Annika dachten eens even na.

Eindelijk zei Annika: 'Maar als je niet weet wat het betekent, dan heeft het toch niet veel nut.'

'Nee, dat ergert me nu juist', zei Pippi.

'Wie heeft eigenlijk het allereerst bedacht wat de woorden moeten betekenen?' peinsde Tommy. ↔

3 Nu is het aan jou om een woord uit te vinden.

→ Hier mocht je zelf een woord kiezen.

Les 6 en 7 13

'Waarschijnlijk een troep oude professoren', antwoordde Pippi. 'En je kunt gerust zeggen dat ze dat wel heel raar hebben gedaan. Moet je nagaan wat voor woorden ze bedacht hebben. Woorden zoals 'kuip' en 'spijker' en 'veter' en zo, waarvan geen mens begrijpt hoe ze die verzonnen hebben. Maar 'spunk', wat werkelijk een goed woord is, daar komen ze doodeenvoudig niet op. **Wat een bof** dat ik het heb gevonden! En ik zal er ook wel achter komen wat het betekent.'

uit *Pippi Langkous*, Astrid Lindgren, Ploegsma

- ☞ Wat betekent 'wat een bof'?
Kruis aan.
- Wat een pech!
- Wat een geluk!